

cykl kulturalny

Łambinowickie Spotkania Muzealne

1965-2025

Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół CMJW
dr Iwona Konopnicka

oraz

Dyrektor
Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych
dr Violetta Rezler-Wasielewska

mają zaszczyt zaprosić na spotkanie pt.

Utracony dom – nowy dom. Kresowianie na Opolszczyźnie

Patronat honorowy
Wójt Gminy Łambinowice
Tomasz Karpiński

Łambinowice,
2 kwietnia 2025 r. (środa), godz. 17.00
siedziba Muzeum przy ul. Muzealnej 4

Szanowni Państwo!

Rok 1945 dla obywateli wielu państw oznaczał koniec wojennej gehenny. Miliony ludzi powracali do swoich ojczyzn z wywózek i przymusowych robót, obozów i więzień. Jednocześnie dla kolejnych milionów – w wyniku decyzji zwycięskich mocarstw i zmiany granic w Europie – rozpoczął się okres przymusowych przesiedleń. Największą grupą podlegającą temu procesowi była ludność niemiecka, zamieszkała w dużej części na terenach przekazanych Polsce. Jej miejsce mieli zająć Polacy z byłych Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej. Śląsk Opolski należał do tych regionów, gdzie już od kwietnia 1945 r. zaczęła w sposób żywiołowy napływać fala ekspatriantów zza linii Bugu. Pod koniec czerwca 1945 r. w ówczesnym powiecie niemodlińskim, w skład którego wchodziła gmina Łambinowice, zamieszkiwało już ok. tysiąca rodzin kresowian.

Przywożeni w ciasnych, brudnych, czasem nawet niezadaszonych wagonach, pokonali setki kilometrów, by osiąść na obcej dla siebie ziemi, a potem przez dziesiątki lat tęsknić za tym, co zostało na Wschodzie. Wśród nich Adam Sowiński – malarz rzemieślnik i społecznik, Ludwik Malinowski – komendant obrony Przebraża, Tadeusz Horoszkiewicz – dziennikarz i niekwestionowany nestor opolskich mediów, czy wreszcie Tadeusz Kukiz – późniejszy lekarz, popularyzator Kresów i autor znanego cyklu wydawniczego „Madonny Kresowe”. Oni i wielu innych na Śląsk przywieźli ze sobą zarówno wspomnienia o utraconych domach i zdziesiątkowanych przez Katyń czy Syberię rodzinach, ale także tradycje, kulturę i wartości, które do dziś są żywe w naszym regionie.

Dzisiaj o nich przypomina m.in. Instytut Śląski w Opolu, który realizuje wartościowy projekt scalający dotychczasowy dorobek badawczy oraz publicystyczny w jednym miejscu, a jest nim *Leksykon – Kresowianie na Śląsku po 1945 r.* O tej inicjatywie w kontekście kresowian na Ziemi Nyskiej opowiedzą przedstawiciele Instytutu Śląskiego: dr Krzysztof Kleszcz, zastępca dyrektora oraz Joanna Siek, koordynatorka konkursu „Opowiem Ci o Kresach”.

Serdecznie zapraszamy!

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

SAMORZĄD
Województwa Opolskiego

 INSTYTUT ŚLĄSKI

Centralne Muzeum Jeńców Wojennych jest instytucją kultury Samorządu Województwa Opolskiego, współprowadzoną przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego